

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Українська державна академія залізничного транспорту

На правах рукопису

Янченко Наталія Вікторівна

УДК 65.012.32:656.2

**АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ В СУЧASНИХ УМОВАХ**

Спеціальність 08.00.04 - економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук

Науковий керівник
кандидат економічних наук, доцент
Токмакова І.В.

Харків - 2012

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ У НЕСТАБІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
1.1. Підходи до управління підприємствами в умовах нестабільного бізнес -середовища	12
1.2. Сутність адаптації підприємств	37
1.3. Концепція адаптивного управління підприємствами залізничного транспорту	59
Висновки до першого розділу	72
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО - ЕКОНОМЧНИЙ МЕХАНІЗМ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	
2.1 Поточний стан та умови функціонування підприємств залізничного транспорту	75
2.2 Формування інструментарію адаптивного управління підприємствами залізничного транспорту	91
2.3 Стратегії адаптації підприємствами залізничного транспорту	113
Висновки до другого розділу	126
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	
3.1. Методичні підходи до визначення рівня адаптації	128
3.2. Моделювання процесів адаптації	146
3.3 Уdosконалення організаційної структури управління підприємствами залізничної галузі	156
Висновки до третього розділу	171
ВИСНОВКИ	172

ДОДАТОК А - СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ	176
ДОДАТОК Б – РОЗРАХУНОК РІВНЯ АДАПТАЦІЇ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВЧД «ОСНОВА» СТГО «ПІВДЕННА ЗАЛІЗНИЦЯ»	177
ДОДАТОК В - КЛАСИФІКАЦІЯ ТИПІВ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР	178
ДОДАТОК Г – ХАРАКТЕРИСТИКА БЮРОКРАТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СИСТЕМ	179
ДОДАТОК Д – ХАРАКТЕРИСТИКА АДАПТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СИСТЕМ	182
ДОДАТОК Е - АКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ	186
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	190

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Докорінні зміни сучасного суспільства, пов'язані з глобалізацією, розвитком науково-технічного прогресу, інформатизацією, використанням ринкових механізмів, призводять до посилення нестабільності бізнес-середовища та можуть створювати як загрози, так і переваги для підприємств, тому забезпечення ефективного функціонування та стійкого зростання залежить від їх адаптації до соціально-економічних умов, що змінюються.

Становлення підприємств залізничного транспорту (ПЗТ) як суб'єктів ринку сприяло підвищенню темпів їх адаптації, але наявність численних проблем, що пов'язані із забезпеченням оптимального співвідношення між обсягами і структурою діяльності та вимогами ринку, підвищеннем ефективності функціонування та конкурентоспроможності залізничних перевезень, посиленням економічного потенціалу підприємств галузі з метою інтеграції української транспортної системи в транс'європейські мережі, активізацією інноваційно-інвестиційної діяльності, підвищеннем соціального статусу, реорганізацією застарілої системи управління тощо, потребують застосування адаптивного управління, яке направлене на підвищення життєздатності підприємств залізничної галузі і укріplення їх конкурентного статусу на вітчизняному й міжнародному ринку.

Питання адаптації підприємств залізничного комплексу з урахуванням вимог середовища надзвичайно складне завдання, що не може бути вирішено однозначно через специфіку умов, в яких перебувають підприємства та їх фінансово-економічний стан. Необхідність комплексного вирішення даної проблеми робить актуальним проведення досліджень, направлених на розроблення теоретичних основ та практичних рішень щодо ефективного управління їх адаптацією.

Вивченю питань, пов'язаних з адаптацією підприємств до умов функціонування, що змінюються, останнім часом приділяється все більша

увага. Серед вітчизняних і зарубіжних учених, що зробили внесок у розроблення основ управління підприємствами в умовах нестабільності, слід зазначити: Р. Акоффа, І. Ансоффа, О.С. Віханського, П. Друкера, Г.В. Єльникову, Г.Б. Клейнера, М.Х. Мескона, Б.З. Мільнера, Г. Мінцберга, М.М. Лепу, Ю.Г. Лисенка, А.І. Пригожина, А.Д. Стрикленда, А.А. Томпсона, А. Файоля, Ф. Хедоурі, М.Г. Чумаченка, З.Є. Шершньову.

Дослідженню проблем уdosконалення управління підприємствами залізничного транспорту присвячені роботи таких відомих вітчизняних вчених, як: В.Л. Дикань, Ю.С. Бараш, Г.Д. Ейтутіс, М.В. Гненний, С.Г. Галузя, О.Г. Дейнека, О.С. Іванілов, Ю.Ф. Кулаєв, О.М. Криворучко, Т.А. Мукмінова, Ю.Є. Пащенко, Л.О. Позднякова, Л.О. Українська, Н.В. Чебанова, В.Г. Шинкаренко, Ю.М. Цвєтов та інші.

Разом з тим спостерігається недостатня кількість розробок, присвячених проблемам адаптивного управління ПЗТ, зокрема не дістали належного висвітлення питання визначення сутності адаптації та адаптивного управління діяльністю ПЗТ; потребує чіткого з'ясування зміст, функції, види, принципи та механізм адаптивного управління з урахуванням особливостей функціонування підприємств залізничної галузі. Недостатньо опрацьовано методичні основи оцінювання та моделювання адаптації на підприємствах залізничної галузі, зокрема потребують вивчення підходи до оцінки рівня адаптації, нагальним є розроблення підходів до моделювання заходів адаптації економічного потенціалу ПЗТ, уdosконалення організаційної структури та формування стратегій адаптації.

Усі ці обставини зумовили вибір теми дисертаційної роботи, визначили предмет, об'єкт, основну мету і завдання дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана як ініціативна, відповідно до Транспортної стратегії України на період до 2020 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.10.2010 р. № 2174-р.), Стратегії розвитку залізничного транспорту на період до 2020 р. (Розпорядження Кабінету Міністрів України

від 16.12.2009 р. № 1555-р.), а також до Державної цільової програми реформування залізничного транспорту на 2010–2015 роки (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6.12.2009 р. № 1390).

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційної роботи полягає в узагальненні та розвитку теоретичних та методичних підходів щодо адаптивного управління підприємствами залізничного транспорту.

Мета дисертаційного дослідження зумовлена необхідністю вирішення таких завдань:

- розкрити сутність і уточнити визначення поняття адаптації;
- визначити зміст адаптивного управління підприємствами залізничного транспорту і уточнити його трактування;
- систематизувати види адаптації та адаптивного управління і удосконалити їх класифікацію;
- обґрунтувати теоретичні засади концепції адаптивного управління підприємствами залізничного транспорту;
- удосконалити організаційно-економічний механізм адаптивного управління підприємствами залізничного транспорту;
- запропонувати типи стратегій адаптації та визначити їх місце у стратегічному наборі;
- розвинути підходи до оцінки рівня адаптації підприємств залізничного транспорту;
- обґрунтувати підходи до моделювання процесів адаптації економічного потенціалу підприємств залізничного транспорту;
- розвинути напрямки удосконалення організаційної структури управління підприємствами залізничного транспорту.

Об'єктом дослідження є процеси адаптивного управління підприємствами залізничного транспорту в умовах нестабільності зовнішнього середовища.

Предметом дослідження є теоретичні засади розроблення та методичні підходи до реалізації адаптивного управління підприємствами залізничного транспорту.

Методи дослідження. Методологічною основою дисертаційного дослідження є сукупність принципів та прийомів загальнотеоретичних, спеціальних і міждисциплінних методів. Для наукового дослідження використовувались економічна теорія і наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів за темою дослідження. Для досягнення поставленої мети та розв'язання зазначених завдань використовувались методи:

- *системний аналіз* – для визначення поняття адаптації та адаптивного управління і удосконалення їх класифікацій;
- *абстрагування й ідеалізація* – для розроблення концепції адаптивного управління ПЗТ, відокремлення стратегій адаптації, обґрунтування пропозицій удосконалення організаційної структури ПЗТ;
- *процесний, структурний і функціональний підходи, метод IDEF0* – для розкриття та удосконалення організаційно-економічного механізму адаптивного управління ПЗТ;
- *експертні оцінки* – для оцінки рівня адаптації ПЗТ;
- *метод аналізу ієрархій* – при моделюванні процесів адаптації, зокрема при виборі пріоритетних заходів формування економічного потенціалу ПЗТ.
- *графічний метод* – для відображення динаміки зміни техніко-економічних показників роботи залізничного транспорту.

Інформаційну базу дослідження склали: законодавчі та нормативні акти України з питань управління діяльністю вітчизняних підприємств залізничної галузі, дані державних органів статистики України, публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, монографічні дослідження фахівців галузі, статистична база даних Міністерства інфраструктури України, Укрзалізниці та залізниць України.

Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження полягає у наступному:

удосконалено:

- трактування змісту поняття «адаптація підприємств» як процесу формування економічного потенціалу, який має ґрунтуватися на елементах самоорганізації та передбачає забезпечення ефективного функціонування і сталого розвитку, що, на відміну від існуючих, дозволяє розкрити основні характеристики механізму адаптації підприємств;

- визначення поняття «адаптивне управління підприємствами залізничного транспорту», яке, на відміну від існуючих, розглядається як інтегрована складова загальної системи менеджменту, що являє собою послідовні процеси ідентифікації рівня адаптації економічного потенціалу та розроблення на цій основі тактичних та стратегічних рішень з адаптації, що дає можливість виокремити ключові аспекти організації адаптивного управління на підприємствах залізничного транспорту;

- організаційно-економічний механізм адаптивного управління підприємствами залізничного транспорту за рахунок визначення послідовності його реалізації, яка включає моніторинг середовища, планування цільових параметрів економічного потенціалу, оцінку рівня адаптації, діагностику адаптивності економічного потенціалу, моделювання процесів адаптації, реалізацію адаптації, контроль та регулювання процесів адаптації. Зазначене має дозволити забезпечити ефективність заходів з адаптації;

- підхід до оцінки рівня адаптації підприємств залізничного транспорту, що, на відміну від традиційних, ґрунтуються на оцінюванні позицій складових економічного потенціалу підприємств залізничного транспорту, які виокремлено шляхом декомпонування його за ієрархічними рівнями управління, що дозволяє визначити спроможність економічного потенціалу при наявних адаптивних властивостях та в цілому забезпечити стійкий розвиток підприємств галузі;

отримали подальшого розвитку:

- класифікація адаптації та адаптивного управління за рахунок систематизації видів адаптації за такими ознаками, як об'єкти адаптації, зміни адаптивного потенціалу, адресність, а адаптивного управління - за об'єктами впливу (видами економічного потенціалу), за типом реагування на зміни і за ступенем розповсюдження, що дає можливість розробити відповідні організаційно-економічні дії;
- концепція адаптивного управління на підприємствах залізничного транспорту на основі визначення підходів до адаптивного управління, його принципів, об'єкта, суб'єктів, цілей і завдань, що є теоретичним обґрунтуванням формування системи адаптивного управління підприємствами залізничного транспорту;
- інструмент дослідження у вигляді пропозицій щодо моделювання процесів адаптації на підприємствах залізничного транспорту. На відміну від існуючих, включає застосування методу аналізу ієархій при обґрунтуванні заходів адаптації. Це дозволяє визначити пріоритетні заходи за умов існуючої ієархічної системи цілей адаптації на підприємствах залізничного транспорту;
- стратегічне управління адаптацією підприємств залізничного транспорту за рахунок відокремлення видів стратегій адаптації (конкурентних, генеральних та локальних), визначення їх місця у стратегічному наборі підприємств залізничного транспорту. Зазначене дозволяє обрати оптимальний стратегічний набір з активними механізмами адаптації. Це сприятиме успішній реалізації стратегічних змін;
- напрямки удосконалення організаційної структури підприємств залізничного транспорту, що включають пропозиції щодо інтеграції адаптивного управління в існуючу систему менеджменту через створення на рівні Управління залізницею центру адаптивного управління та щодо організаційного перепроектування на рівні структурних підрозділів на основі

впровадження багатовимірних організаційних структур, що дозволяє забезпечити гнучкість управління підприємствами галузі.

Обґрунтованість і достовірність результатів дослідження. Одержані наукові положення, висновки і рекомендації є достовірними, що підтверджується обґрунтованим використанням загальноприйнятих методів системного аналізу, статистичних методів обробки інформації, економічного моделювання та прогнозування у сфері економіки, а також положеннями законодавчої і нормативної бази. Результати розрахунків ґрунтуються на оперативних та статистичних даних.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків та рекомендацій підтверджується висвітленням у відкритих публікаціях, доповідях і тезах науково-практичних конференцій.

Практичне значення отриманих результатів дисертації полягає у впровадженні розробок дисертаційного дослідження в систему управління залізничним транспортом України, що дозволить підвищити ефективність управлінських рішень при реалізації процесів адаптації підприємств залізничного транспорту.

Результати дисертаційного дослідження, розроблені рекомендації отримали практичне застосування у вагонному депо Основа на Південній залізниці (Акт впровадження від 15.12.2011 р.) та в технічної служби Південної залізниці (Акт впровадження від 7.12.2011 р.).

Зокрема, це методика оцінки рівня адаптації та підходи до моделювання процесів адаптації. Використання отриманих результатів дозволить обґрунтувати заходи з адаптації економічного потенціалу підприємств залізничного транспорту до змін бізнес-середовища.

Практичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає також і в тому, що сукупність наукових положень створює методичну базу для формування стратегій адаптації на підприємствах залізничного транспорту, що сприятиме забезпеченню стабільного розвитку підприємств галузі.

Методичні розробки, запропоновані у дисертації, використовуються у навчальному процесі Навчально-наукового інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів Української державної академії залізничного транспорту при викладанні дисциплін "Економіка залізничного транспорту", "Стратегічне управління підприємством", "Планування діяльності підприємств на залізничному транспорті" та у дипломному проектуванні, що підтверджується актом впровадження (Акт впровадження від 12.01.2012).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаним дослідженням, в якому викладено авторські теоретичні розробки та практичні рекомендації. Опубліковані наукові праці повністю відображають ті положення, висновки і пропозиції, що сформульовані здобувачем. У науковій праці [9], що виконана у співавторстві, здобувачу належить обґрунтування напрямків удосконалення організаційної структури ПЗТ.

Апробація результатів дисертації. Результати проведених наукових досліджень та основні положення дисертації доповідалися й обговорювалися на таких конференціях: 2-й міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми економіки транспорту» (Дніпропетровськ, 2002); 1-й міжнародній науково-практичній конференції „Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України” (Коктебель, 2004), 3-й міжнародній науково-практичній конференції „Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України” (Коктебель, 2007); 2-й міжнародній науковій конференції „Проблеми економіки транспорту» (Дніпропетровськ, 2002; 3-й міжнародній науковій конференції „Проблеми економіки транспорту» (Дніпропетровськ, 2003); 10-й міжнародній науково-практичній конференції „Управління організацією: регіональні аспекти» (Київ, 2002); 6-й міжнародній науково-практичній конференції „Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України” (Коктебель, 2010); на 7-й міжнародній науково-практичній конференції „Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України” (Коктебель, 2011); на

міжнародних науково-практичних конференціях кафедр УкрДАЗТ та спеціалістів залізничного транспорту і підприємств.

Публікації результатів дослідження. Основні положення і висновки дисертаційної роботи викладено у 16 наукових працях, серед яких 9 статей у наукових фахових виданнях і 7 тез доповідей на науково-практичних конференціях. Загальний обсяг наукових праць складає 3,5 друк. арк., з них особисто автору належить 3,35 друк. арк.

Структура й обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків. Загальний обсяг дисертації складає 209 сторінок друкованого тексту, у тому числі 17 таблиць, 20 формул, 38 рисунків, 6 додатків і перелік використаних джерел.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1 Тоффлер Е. Третя хвиля / Е. Тоффлер. - К., 2000. - 475 с.
- 2 Дракер П. От капитализма к обществу знаний / Мировая экономика: глобальные тенденции развития (спецвыпуск, часть 1) [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://subscribe.ru/archive/business.globalec/200008/08184952.html>
- 3 Загоруйко Ю. “Экономики роста” меняют картину мира. Украина пока за кадром [Электронный ресурс] / Ю. Загоруйко // Зеркало недели. - № 15. - Режим доступа: <http://www.ukrrudprom.ua/digest/Ekonomiki rosta menyayut kartinu mira Ukraina poka za kadrom>.
- 4 Економіка України після кризи: орієнтири стратегічних реформ / Я. А. Жаліло, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська [та ін.]; за ред. Я. А. Жаліла. - К. : НІСД, 2010. - 104 с.
- 5 Новий курс: реформи в Україні. 2010- 2015. Національна доповідь / за заг . ред. В. М. Гейця [та ін.]. - К.: НВЦ НБУВ, 2010. - 232 с.
- 6 Ансоф И. Новая корпоративная стратегия / И. Ансоф. - СПб.: Питер, 1999. - 416с.
- 7 Виханский О.С. Стратегическое управление: учебник / О.С.Виханский. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Гардарики, 1999. - 296 с.
- 8 Шершньюова З.Є. [підручник]/ З.Є. Шершньюова - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2004.-699 с.
- 9 Томпсон А.А., Стриклэнд А.Дж. Стратегический менеджмент: искусство разработки и реализации стратегии / А.А. Томпсон, А.Дж. Стриклэнд. - М.: Банки и биржи, 1998. - 576 с.
- 10 Зуб А.Т. Стратегический менеджмент: Теория и практика : учеб. пособие для вузов / А.Т. Зуб. - М. : Аспект-Пресс, 2002.
- 11 Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент [навч. посібник] / Г.І.Кіндрацька- К.: Знання, 2006. - 366 с.

- 12 Монастирський Г.Л. Теорія організації [навч. посібник] /Г.Л.Монастирський- К.: Знання, 2008. - 319 с.
- 13 Акофф Р. О целеустремленных системах / Р. Акофф, Ф. Эмери - М., 1974 - 271 с.
- 14 Катькало В.С. Эволюция теории стратегического управления / В.С. Катькало- СПб.: Высшая школа менеджмента; СПбГУ, 2008. - 548 с.
- 15 Боумэн К. Основы стратегического менеджмента: Пер. с англ. / Под ред. Л.Г. Зайцева, М.И. Соколовой / К. Боумен. М.: Банки и биржи: ЮНИТИ, 1997.- 175 с.
- 16 Чандлер А. Стратегия и структура / А. Чандлер; пер. с англ. - М.: Мир, 1988. - 464 с.
- 17 Портер М.Е. Конкурентная стратегия: методика анализа отраслей и конкурентов / М.Е. Портер- М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. - 454 с.
- 18 Клейнер Г. Предприятия в нестабильной экономической среде: риски, стратегии, безопасность/ Г.Б. Клейнер, В.Л. Тамбовцев, Р.М. Качалов. - м. Экономика, 1997 - 228 с.
- 19 Демінг Вільям Едвардс (William Edwards Deming) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://visionary.management.com.ua/management/william-edwards-deming/>
- 20 Сенге П. Пятая дисциплина: искусство и практика самообучающейся организации / П. Сенге - М., «Олимп- Бизнес», 1999.- 408 с.
- 21 Большая советская энциклопедия [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://bse.sci-lib.com/article128700.html>
- 22 Царегорцов Г.И. Философские проблемы теории адаптации / Г.И. Царегорцов. - . М. : Мысль, 1975. - 277 с
- 23 Математика и кибернетика в экономике. Словарь - справочник, 2-е изд. - М.: Экономика, 1975. - 700 с.

- 24 Пилат Т.Л. Биологически активные добавки к пище (теория, производство, применение) / Т.Л. Пилат, А.А. Иванов - М.: Аввалон, 2002. - 710 с.
- 25 Червоный А.А. Надежность сложных систем / А.А.Червоный, В.И. Лукьянченко, Л.В. Котин. - М.: Машиностроение, 1976. - 288 с.
- 26 Урманцев Ю.А. Природа адаптации / Ю.А. Урманцев // Вопросы философии. - 1998. - № 12. - С. 21-36.
- 27 Скурихин В.И. Проектирование систем адаптивного управления производством / В.И. Скурихин, В.А. Забродский, Ю.В. Копейченко - Харьков: Вища школа, 1984. - 162 с.
- 28 Чапліна А. Конкурентоспроможність як інтегральний показник ефективності підприємства /А. Чапліна, І. Войцеховська // Проблеми теорії і практики управління. - 2006. - № 3. - С. 108-113.
- 29 Чиженькова Е.В. Формирование экономического механизма адаптации хозяйствующего субъекта к рыночной среде: автореф. дис. канд. экон. наук : спец. 08.00.01 “Экономическая теория” / Е.В. Чиженькова. - М., 2006. - 24 с.
- 30 Питайкина И.А. Закономерности развития государственных унитарных предприятий России в рыночной экономике: автореф. дис. канд. экон. наук: спец. 08.00.01 “Экономическая теория” / И.А. Питайкина - Пенза, 2006. - 23 с.
- 31 Ячменьова В.М. Ідентифікація стійкості діяльності промислових підприємств: монографія / В.М. Ячменьова. - Сімферополь: Доля. - 2007. - 384 с.
- 32 Козаченко Г.В. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения: монография / Г.В. Козаченко, В.П. Пономарев, О.М. Ляшенко. - К.: Либра, 2003. - 280 с.
- 33 Ластаев Т.Т. Механизм агропромышленной интеграции /Т.Т. Ластаев, А.А. Кайгородцев // Вестник КАССУ - 2006 - №4 - С. 10-12.

34 Буднік М.М. Адаптація промислових підприємств до ринкових умов господарювання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01 «Економіка, організація та управління підприємствами» / М.М. Буднік. - Харків, 2002. - 20 с.

35 Пастухова Е.А. Адаптация экономической системы к изменениям внешней среды. [Электронный ресурс] /Международный институт А. Богданова. Всероссийская Интернет-конференция. - Режим доступа: www.bogdinst.ru.

36 Милославова И.А. Понятие и структура социальной адаптации : автореф.дис. канд. фил. наук: спец. 09.00.00 “Социальная философия” / И.А. Милославова. - Л., 1974. - 24 с.

37 Ханалиев Г.И. Развитие системы управления адаптацией автомобильного транспорта в условиях экономической среды : автореф. дисс. ... канд. эконом. наук: спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством» / Г.И. Ханалиев. - Ставрополь, 2006. - 21 с.

38 Османова З.О. Сутність понять "адаптація" та "адаптивність" / В.М. Ячменьова, З.О. Османова // Вісник національного університету "Львівська політехніка". - 2010 - № 648. - С. 120- 126.

39 Павлов С.Е. Адаптация / С.Е. Павлов. - М., «Паруса», 2000. - 282 с.

40 Мирошник И.В. Нелинейное и адаптивное управление сложными динамическими системами / И.В. Мирошник, В.О. Никифоров, А.Л. Фрадков - СПб.: Наука, 2000. - 550 с.

41 Абель Т. Социология: Основы теории / Т. Абель; Пер. с польск. В.П. Макаренко. - 2-е изд. - М.: Вузовская книга, 2006. - 192 с.

42 Берталанфи Л. История и статус общей теории систем. / Л. Берталанфи- В кн.: Системные исследования: Ежегодник, 1973.- М.: - 1973. - с. 20 - 37.

43 Винер Н. Кибернетика и общество / Пер. с англ. Е.Г. Панфилова; Общ. ред. и предисловие Э.Я. Кольмана. - М.: Издательство иностранной

литературы, 1958. - 199 с.

44 Бир С. Мозг фирмы. / С. Бир. - М.: Радио и связь, 1993. - 416 с.

45 Пригожин И. Порядок из хаоса. Новый диалог человека с природой / И. Пригожин, И. Стенгерс.- М., 2001. - 293 с.

46 Эшби У.Р. Введение в кибернетику. / У.Р. Эшби. - М., 1959. - 433 с.

47 Эшби У.Р. Конструкция мозга. Происхождение адаптивного поведения / У.Р. Эшби. - М.: Мир, 1964. -463с.

48 Ансофф И. Стратегическое управление.-М.:Изд-во"Экономика", 1989. - 519 с.

49 Клир Дж. Системология. Автоматизация решения системных задач: Пер. С англ. - М.: Радио и связь, 1990. - 544 с.

50 Кликланд Д. Системный анализ и целевое управление. Пер. с англ. / Д. Кликланд, В. Кинг [Текст]: М.: ДиС, 2004. - 420 с.

51 Форрестер Дж. Основы кибернетики предприятия (индустриальная динамика): пер. с англ. / Дж. Форрестер - М.: Прогресс, 1971 - 340 с.

52 Хакен Г. Синергетика./ Г. Хакен - М.: Мир, 1980. - 404 с.

53 Самоорганізація складних систем. Еволюційні аспекти інформаційної взаємодії з середовищем. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Science/estestvzn/19.php

54 Великий юридичний словник. - 3-те вид., доп. і перераб.; під ред. проф. А.Я. Сударєва. - М.: ИНФРА-М, 2007. - 858 с.

55 Руденко А.П. Самоорганизация и синергетика [Электронный ресурс] / А.П. руденко - Режим доступа: <http://spkurdyumov.narod.ru/rudenko1.htm>

56 Порттер М.Е. Конкурентное преимущество: Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость: пер. с англ./ М.Е. Порттер - М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. - 715с.

57 Погребный А.А. Методы адаптивного управления промышленным предприятием: Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата экономических наук /Санкт-Петербург, 2007 - 15 с.

Режим доступа:

<http://www.engec.ru/system/files/old/119401436039500800.pdf>

58 Мельник А.О. Економічний механізм адаптації підприємств до конкурентного середовища : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01 «Економіка, організація та управління підприємствами» / А.О. Мельник. - Хмельницький національний університет, 2005. - 21 с.

59 Єльникова Г.В. Основи адаптивного управління : курс лекцій / Г.В. Єльникова. - Х. : Видав. гр. „Основа”, 2004. - 128 с.

60 Борисов А.Б. Большой экономический словарь. - М.: Книжный мир, 2003. - 895 с.

61 Растрігин Л.А. Адаптация сложных систем / Л.А. Растрігин - Рига: Зинатне, 1981. - 375 с.

62 Варламова Т.П. Большая современная энциклопедия / Т.П. Варламова, Н.А. Васильева, Л.М. Неганов, Е.В. Сарафанова, Н.Н. Шаш - М.: Эксмо, 2008 - 816с.

63 Алексеев С.Б. Формування адаптивного управління підприємствами вугільного машинобудування: дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / С.Б. Алексеев. - Донецьк, 2003. - 199 с.

64 Фесік Л.І. Адаптивне управління: еволюція та сутнісна характеристика. [Електронний ресурс] / Л.І. Фесік. - Режим доступу: tme.umo.edu.ua>docs/5/11fescec.pdf

65 Аубакирова Г.М. Адаптивный механизм как основополагающий элемент управления социально-экономическими системами / Г.М. Аубакирова // Материалы Международной научно-теоретической конференции «Государство и общество: новые аспекты взаимо-отношений». Алматы, 2006.- С.76-82.

- 66 Корешков В. Інтегровані системи менеджменту організації. Особливості, проблеми і шляхи вирішення / В. Корешков, В. Нахаренко, М. Кусакін, І. Осмоля // Стандартизація. Сертифікація. Якість. - № 1 (44). - 2007 [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.klubok.net/Downloads-index-req-viewdownloaddetails-lid-338.html>
- 67 Егорова Л. А. Проблемы и перспективы интеграции систем менеджмента / Л.А. Егорова // Сертификация. - 2004. - №2. - С.12 - 19.
- 68 Свиткин М. З. Интегрированные системы менеджмента / М.З. Свиткин // Стандарты и качество. - 2004. - №2. -С.56 - 61.
- 69 Трошин В. Н. Интегрированные системы менеджмента - что это такое? / В.Н. Трошин // Стандарты и качество. - 2002. - № 11 - С. 10 - 13.
- 70 Марцынковский Д.А. Методология, принципи и подходи интеграции систем менеджмента / Д.А. Марцынковский // Управление качеством. - 2011. - №4 - С. 62-65.
- 71 Янченко Н.В. Теоретичні аспекти забезпечення економічної стабільності / Н.В. Янченко // Вісник економіки транспорту і промисловості, 2002. -№ 1. - С.42-45.
- 72 Янченко Н.В. Адаптивное управление предприятием в нестабильной бизнес-среде / Н.В. Янченко // Вісник економіки транспорту і промисловості, 2004. -№ 8. - С.57-61.
- 73 Янченко Н.В. Обґрунтування необхідності і перспективи впровадження концепції адаптивного управління на підприємствах залізничного транспорту / Н.В. Янченко // Вісник економіки транспорту і промисловості, 2010. -№ 30. - С. 102-104.
- 74 Янченко Н.В. Теоретичні аспекти адаптивного управління на підприємствах залізничного транспорту / Н.В. Янченко // Проблеми міжнародних транспортних коридорів та єдиної транспортної системи України: матеріали 7-ї Міжнар. наук.-практ. конф., Коктебель, 4-10 червня 2011р.- Х.:УкрДАЗТ, 2011.- № 38.- С. 174- 176.

75 Залізничний транспорт України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.uz.gov.ua/?lng=uk>

76 Статистика транспорту та зв'язку. [Електронний ресурс] / Режим доступу <http://www.ukrstat.gov.ua/>

77 Огляд ринку залізничних перевезень. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.credit-rating.ua/ua/analytics/analytical-articles/12826/>

78 Довідник основних показників роботи залізниць України (1997-2007 роки) / під кер. Н.В. Котіль; [викон. Н.В. Гринь, О.В. Павицька, О.В. Смокал та ін.]. -К.: Видавничий дім «Мануфактура», 2008. - 44с.

79 Довідник основних показників роботи залізниць України (1997-2010 роки) / під кер. Н.В. Котіль; [викон. Н.В. Гринь, О.В. Павицька, О.В. Смокал та ін.]. -К.: Видавничий дім «Мануфактура», 2011. - 44с.

80 Дикань В.Л. Регулювання економічної діяльності підприємств залізничної галузі / В.Л. Дикань, Н.В. Чебанова // Вісник економіки транспорту і промисловості. Збір наук. праць - Харків, УкрДАЗТ. - 2009. - №

81 Бараш Ю.С. Управління залізничним транспортом України в умовах сучасного ринку: Дисертація на здобуття наукового ступеня д-ра екон. наук /Ю.С. Бараш - Дніпропетровськ: Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту ім. ак. В. Лазаряна, 2007.- 406 с.

82 Проблеми та основні напрямки реформування залізничного транспорту України / Ю.М.Цвєтов, М.В. Макаренко, М.Ю.Цвєтов та ін. - К.:КУЕТТ, 2007. - 222с.

83 Концепція розвитку транспортно - дорожнього комплексу України на середньостроковий період та до 2020 року, затверджена рішенням Колегії Мінтрансу від 23.10.01р.: Наказ Міністерства транспорту України від 05.11.01р. №764.

84 Концепція Державної програми реформування залізничного транспорту України [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.uz.gov.ua>.

85 Державна програма реформування залізничного транспорту на 2008-2015 [Електронний ресурс]: [схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2006р. № 651]. - Режим доступу: http://tbu.com.ua/download/Project_GP_reform_zd_transport-2015.doc.

86 Державна цільова програма реформування залізничного транспорту на 2010- 2015 роки. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2009 р. № 1390 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ovu.com.ua/articles/4859-pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-tsilovoyi-programi>.

87 Заходи з реалізації Програми реформування (ринкової трансформації) залізничного транспорту на 2009-2010 роки (І етап) [Електронний ресурс]: Додаток до програми. - Режим доступу: <http://ovu.com.ua/articles/4859-pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-tsilovoyi-programi>.

88 Завдання і заходи з виконання Державної цільової програми реформування залізничного транспорту на 2010- 2015 роки [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ovu.com.ua/articles/4859-pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-tsilovoyi-programi>.

89 Концепція Державної програми реформування залізничного транспорту України [Електронний ресурс]:[Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2006 р. N 651-p]. - Режим доступу: http://www.uz.gov.ua/?m=info.menu_konsepc&lng=uk.

90 Макаренко М.В. Основи управління економічними процесами на залізничному транспорті України: монографія / Макаренко М.В. - К.: КУЕТТ, 2003. - 478 с.

91 Позднякова Л.А. Стабилизация работы железнодорожного транспорта в условиях убыточности / Позднякова Л.А. // Бизнесинформ. - 1999.- №5-6.-С.64-69.

- 92 Юхновський І. Р. Транспортний комплекс України. Залізничний транспорт: Проблеми та перспективи. / І.Р. Юхновський, Г.Б. Лебеда, Т.І. Попова / (за ред. І. Р. Юхновського). - К.: ФАДА ЛТД, 2006. - 288с.
- 93 Чебанова Н.В. Комплексний підхід до системи стратегічного управління активами підприємств залізничного комплексу: монографія / Чебанова Н.В. - Харків: УкрДАЗТ, 2009. - 305 с.
- 94 Чередниченко О.Ю. Шляхи підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец 08.07.04. / О.Ю. Чередниченко- Харків, 2004. - 256 с.
- 95 Повышение эффективности функционирования естественных монополий в условиях рынка (по материалам железнодорожного транспорта): монография. / Данько М., Дикань В.Л., Шраменко О.В. - Х.: УкрДАЗТ, 2010. - 168 с.
- 96 Забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах міжнародних транспортних коридорів : монографія. / Данько М.І., Дикань В.Л., Якименко Н.В. - Х.: УкрДАЗТ, 2008. - 170 с.
- 97 Портер М.Е. Конкурентное преимущество: Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость: пер. с англ. / М.Е. Портер - М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. - 715с.
- 98 IDEF [Електронний ресурс] - Режим доступу:
<http://uk.wikipedia.org/wiki/IDEF>
- 99 Репин В.В. Бизнес-процессы компаний. Построение, анализ, регламентация/ В.В. Репин.- М.: РИА "Стандарты и качество", 2007.-240 с.
- 100 Система підтримки рішень [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Системи_підтримки_рішень
- 101 Ситник В.Ф. Системи підтримки прийняття рішень / В.Ф. Ситник. - К.: КНЕУ, 2004. - 614 с.
- 102 Гужва В.М. Інформационные системы і технології на підприємстві / В.М. Гужва. -К: КНЕУ, 2001р- 400с.

- 103 Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. с англ./ Ф. Котлер, Г. Армстронг, В. Вонг. - М.: Издательский дом “Вильямс”, 1999. - 1056 с.
- 104 Котлер Ф. Маркетинг в третьем тысячелетии: Как создать, завоевать и удержать рынок: /пер. с англ. Гольдиче В.А., Оганесовой А.И.; Науч. ред.и авт.вст.ст. Соловьев Б.А. - М: ООО “Издательство АСТ”, 2000. - 372 с.
- 105 Иловайский Н.Д. Сервис на транспорте (железнодорожном): Учебник для вузов / Н.Д. Иловайский, А.Н. Киселёв - М.: Маршрут, 2003. - 585 с.
- 106 Грант Р. Современный стратегический анализ / Р. Грант. - СПб: Питер, 2008. - 560 с.
- 107 Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник /Є.В. Мних.- К.:Знання, 2011.- 630 с.
- 108 Гневко В.А., Рохчин В.Е. Вопросы теории и практики регионального стратегического управления / В.А. Гневко, В.Е. Рохчин // Пространственная экономика. - 2006. №4. С. 101-115.
- 109 Пономаренко В.С. Стратегічне управління підприємством / В.С. Пономаренко - Х.: Основа, 1999. - 620 с.
- 110 Петров А.Н. Стратегическое планирование развития предприятия / А.Н. Петров. - СПб.: Из-во СПБУЭФ, 1993. - 108 с.
- 111 Экономическая стратегия фирмы: Учеб. пособие / Под. ред. А.П. Градова. - 3-е изд., испр. - СПб.: Спец-Лит, 2000. - 588 с.
- 112 Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку: Монографія / А.П. Наливайко. - К.: КНЕУ, 2001. - 227 с.
- 113 Кинг У., Клиланд Д. Стратегическое планирование и хозяйственная политика / У. Кинг, Д. Клиланд. - М.: Прогресс, 1982. - 399 с.
- 114 Мельник А.Н. Стратегическое планирование деятельности фирмы на этапе перехода к рыночным отношениям / А.Н. Мельник. - СПб.: Изд-во СПБУЭФ, 1996. -102 с.

115 Стратегия предприятия и стратегический менеджмент: учебное пособие/ Ю.В. Соболев, В.Л. Дикань, А.Г. Дейнека, Л.А. Позднякова. - Х.: ООО «Олант», 2002.- 416 с.

116 Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання. Навч. Посібник. / В.Г. Герасимчук. - К.: КНЕУ, 2000. - 360 с.

117 Винокуров В.А. Организация стратегического управления на предприятии / В.А. Винокуров. - М.: Центр экономики и маркетинга, 1996. - 337с.

118 Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф. - М.: Экономика. - 1989.- 519 с.

119 Саенко М. Г. Стратегія підприємства: Підручник. / М.Г. Саенко.- Тернопіль: «Економічна думка». - 2006. - 390 с.

120 Шеховцева Л.С. Стратегический менеджмент: Учебное пособие. / Л.С. Шеховцова.- Калининград: Изд-во КГУ, 2001. - 121 с

121 Чечетова-Терашвілі Т.М. Класифікація матричних методів, які застосовуються у стратегічному управлінні [Електронний ресурс] / Т.М. Чечетова-Терашвілі - Режим доступу: <http://www.confcontact.com/2007may/8-4e4et.htm>

122 Головко Т. В. Стратегічний аналіз / Т.В. Головко, С.В. Сагова.- К.: КНЕУ, 2002. - 198 с.

123 Ковалев С.М. Современные методологии описания бизнес-процессов IDEF0, DFD, IDEF3 / С.М. Ковалев, В.М. Ковалев // Справочник экономиста. - 2006. - № 12. - С. 10-17.

124 Хачатуров А.Е. Современный интеграционный менеджмент. / А.Е. Хачатуров, А.Н. Белковский. - М.: Издательство: Дело и Сервис (ДИС), 2006. - 272 с.

125 Корешков В. Інтегровані системи менеджменту організації. Особливості, проблеми і шляхи вирішення / В. Корешков, В. Нахаренко, М. Кусакін, І. Осмола // Стандартизація. Сертифікація. Якість. - № 1 (44). - 2007

[Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.klubok.net/Downloads-index-req-viewdownloaddetails-lid-338.html>

126 Могилевська О.Ю. Специфіка стратегічного управління промисловим підприємством / О.Ю. Могилевська // Економіка і держава. - 2007. - №2. - С.30-32.

127 Шемаєва Л.Г. Категорійний апарат управління стратегічною взаємодією підприємства та суб'єктів зовнішнього середовища / Л.Г. Шемаєва // Проблеми науки. - 2007. - №7. - С.39-46.

128 Пастухова В. Розвиток теорії та практики стратегічного управління в Україні / В. Пастухова // Вісник КНТЕУ. - 2006. - №2. - С.10-15.

129 Янковець Т.М. Обґрунтування взаємозв'язку стратегічного управління підприємством й інноваційного його розвитку / Т. М. Янковець // Проблеми науки. - 2009. - №6. - С.26-32.

130 Львов Д. С. Экономика развития / Д.С. Львов. - М.: Экзамен, 2002. - 512 с.

131 Минцберг Г. Школы стратегий / Г. Минцберг, Б. Альстренд, Дж. Лэмпел. - СПб: Питер, 2001. - 512 с.

132 Фатхутдинов Р.А. Стратегический менеджмент / Р.А. Фатхудинов. - М.: Дело, 2005. - 448 с.

133 Янченко Н.В. Організаційно-економічний механізм адаптивного управління на підприємствах залізничного транспорту / Н.В. Янченко // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2011. - № 34. - С. 354-357.

134 Янченко Н.В. Стратегічні аспекти адаптивного управління на підприємствах залізничного транспорту / Н.В. Янченко // Вісник Хмельницького національного університету. - 2011. - №.1- С.44-46.

135 Янченко Н.В. Інтеграція адаптивного управління в існуючу систему управління підприємствами залізничного транспорту /І.В.Токмакова, Н.В.Янченко // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2011. - №36. - С.42-45.

- 136 Стратегия и тактика антикризисного управления фирмой / Под общ. ред. А.П. Градова, Б.И. Кузина. - СПб.: Спец. Лит., 1996. - 218 с.
- 137 Лепа Н.Н. Методы и модели стратегического управления предприятием / Н.Н. Лепа. - Донецк: Юго-Восток, 2002. - 185 с.
- 138 Тридід О.М. Організаційно-економічний механізм стратегічного розвитку підприємства / О.М. Тридід. - Харків, ХДЕУ, 2002. - 363 с.
- 139 Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия / Е.В. Лапин.- Суми. Университетская книга, 2004. - 360 с.
- 140 Плєтникова І.Л. Кількісна оцінка величини і ефективності використання виробничого потенціалу локомотивного депо / І.Л. Плєтникова, О.Ф. Оніщенко // Вісник економіки транспорту та промисловості. - 2006. - №13. - С. 169-177.
- 141 Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник / О. С. Федонін, І. М. Репіна, О. І. Олексюк. - К.: КНЕУ, 2003.- 316 с.
- 142 Наумова О.Е. Удосконалення методики оцінки персоналу для підвищення мотивації праці на підприємствах залізничного транспорту/ О.Е. Наумова//Вісник економіки транспорту і промисловості, 2009. -№ 25. - С. 169-174.
- 143 Петухова Т.О. Методичні засади комплексної оцінки людського потенціалу на підприємствах залізничного транспорту / Т.О. Петухова // Вісник економіки транспорту і промисловості, 2011. -№ 33. - С. 312-316.
- 144 Плетнікова І.Л. Удосконалення експертно-балльної методики оцінки кадрового потенціалу підприємства / І.Л. Плетнікова, І.В. Міронцева// Вісник економіки транспорту і промисловості, 2007. -№ 19-20. - С. 78-87.
- 145 Зубов В.И. Проблема устойчивости процессов управления / В.И. Зубов.- СПб.: СПбГУ, 2001. -354 с.

146 Усов А.В. Моделирование систем с распределительными параметрами: моног. / А.В. Усов, А.Н. Дубов, Д.В. Дмитриши. - Одесса: Астропринт, 2002. - 664 с.

147 Саати Т.Л. Принятие решений при зависимостях и обратных связях: Аналитические сети / Т.Л. Саати - М.: Издательство ЛКИ, 2008. - 360 с.

148 Бараш Ю. С. Управління залізничним транспортом країни: 2-е вид., перероб. і доп / Ю.С. Бараш. - Дніпропетровськ , 2006. - 259 с.

149 Дикань В.Л. Механізм створення залізнично-транспортно-промислової групи в сучасних умовах розвитку залізничного транспорту України / В.Л. Дикань, М.В. Кондратюк // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2009. - № 26. - С. 13-18.

150 Ейтутіс Г.Д. Теоретико-практичні основи реформування залізниць України: монографія. - Ніжин, ТОВ АСПЕКТ Поліграф, 2009 - 240с.

151 Гненний Н.В. Определение ликвидационной стоимости имущества / Н.В. Гненный, О.Н. Гненный // Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна "Проблеми економіки транспорту", 2011. - Вып.1.- С. 29-33.

152 Гненний М.В. Необхідність управління матеріальними ресурсами при виконанні ремонтів у локомотивному господарстві залізниць / М.В. Гненний, Л.В. Привалова // Інвестиції: практика та досвід: науково-практичний журнал, 2008. - №13.- С. 34-39.

153 Гненний М.В. Необхідність та сутність управління робочим часом / М.В. Гненний // Вісник економіки транспорту і промисловості, 2009. - Вип. № 26. - С. 224- 226.

154 "Укрзалізниця" реформуватиме з А.Т. Kearney ринок залізничних послуг [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.regionews.com.ua/node/8596>

- 155 Мильнер Б.З. Теория организаций: Учебник./ Б.З. Мильнер. - М.: ИНФРА-М, 2003. - 558 с.
- 156 Винограй Э. Г. Общая теория организации и системно - организационный поход / Э.Г. Винограй. - Томск: Изд-во Том. ун-та. 1989.- 336с.
- 157 Коротков Э.М. Концепция менеджмента. / Э.М. Коротков - М. Дэка, 1997. - 288 с.
- 158 Друккер П. Эффективный руководитель / П. Друккер - М.: «Вильямс», 2007. - 224 с.
- 159 Друкер Питер Ф. Практика менеджмента. / П. Друкер. Пер. с англ.- М.: Издательский дом «Вильямс», 2001.- 432с.
- 160 Питерс Т. В поисках эффективного управления / Т. Питерс, Р. Уотермен М., Прогресс 1986. - 186 с.
- 161 Хомяков В.І. Менеджмент підприємств. Навчальний посібник / В.І.Хомяков. -К.: Кондор, 2009 - 434с.
- 162 Тоцький В.І. Організаційний розвиток підприємства: навч. посіб./ В.І.Тоцький, В.В.Лавриненко - К.: КНЕУ, 2005. - 247 с.
- 163 Тренев В.Н. Реформирование и реструктуризация предприятий: методика и опыт / В. Н. Тренев, В. А. Ириков, С. В. Ильдеменов, С. В. Леонтьев, В. Г. Балашов. - М.: Изд." ПРИОР ". - 1998. - 320 с.
- 164 Кравченко К.А. Методы организационного строительства / К.А. Кравченко. - М.: ИНФРА-М, 2004.
- 165 Кравченко К.А. Организационная структура. Социология управления: фундаментальный курс / К.А. Кравченко. - М.: Академический проект, 2003.
- 166 Кравченко К.А. Крупные промышленные компании: типы организационной структуры / К.А. Кравченко // Проблемы теории и практики управления. - 2008. - № 3. - С. 68 - 76.
- 167 Акулов В.Б. Учебник по теории организаций / В.Б. Акулов, М.Н. Рудаков.- Петрозаводск: ПетрГУ.- 2003.- 320 с.

- 168 Веснин В.Р. Менеджмент. Учебник / В.Р. Веснин.- М.: Проспект.- 2006.- 503 с.
- 169 Вольдер Б.С. Теория организаций: Учебно-практическое пособие / Б.С. Вольдер.- М.: Издательство МФЮА, 2007.- 90 с.
- 170 Гольдштейн Г.Я. Основы менеджмента. Учебное пособие / Г.Я. Гольдштейн.- Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2003.- 498 с.
- 171 Кабушкин Н.И. Основы менеджмента. Учебное пособие / Н.И. Кабушкин.- Минск: Новое знание.- 2005.- 336 с.
- 172 Кнорринг В.И. Теория, практика и искусство управления. Учебник для вузов по специальности "Менеджмент" / В.И. Кнорринг.- М.: ИНФРА-М, 2006.- 528 с.
- 173 Латфуллин Г.Р. Теория организации: Учебник для вузов / Г.Р. Латфуллин, А.В. Райченко.- СПб.: Питер, 2004.- 395 с.
- 174 Варнаке Х.-Ю. Революция в предпринимательской культуре. Фрактальное предпринятие / Х.-Ю. Варнаке- М.: МАИК Наука / Интерпериодика, 1999. - 280 с.
- 175 Шинкаренко В.Г., Криворучко О.Н. Управление результатами деятельности работников АТП / В.Г. Шинкаренко, О.Н. Криворучко - Харьков: Из-во ХНАДТУ, 1999. -143 с.
- 176 Криворучко О.М. Оцінка відповідності системи управління якістю вимогам TQM / О.М. Криворучко, А.Е. Гладкова // Економіка транспортного комплексу: Збірник наукових праць. - Харків: Видавництво ХНАДУ. - 2009. - Вип. 14. - С. 120 - 129.
- 177 Криворучко О.М. Оцінювання якості менеджменту підприємства / О.М. Криворучко // Стандартизація. Сертифікація. Якість. - 2009. - №6. - С. 36-42.
- 178 Шинкаренко В.Г. Гармонизация системы управления предприятием на основе менеджмента качества / В.Г. Шинкаренко, О.Н. Криворучко // Економіка транспортного комплексу: Збірник наукових праць. - Харків: Видавництво ХНАДУ. - 2010. - Вип. 15. - С. 7 - 21..

- 179 Богданов А.А. Эмпириомонизм: Статьи по философии [Текст] / А.А. Богданов, А.Л. Андреева, М.А. Маслина; отв. ред. В.Н. Садовский. - М.: Республика, 2003. - 400 с.
- 180 Богданов А.А. Наука об общественном сознании [Текст] / А.А. Богданов/ Познание с исторической точки зрения. - М. : НПО «МОДЭК», 1999. - С. 284-285.
- 181 Богданов А. А. Тектология: Всеобщая организационная наука [Текст] / А.А. Богданов; отв. ред. В. В. Попков и др.; Международный институт Александра Богданова. - М. : Финансы, 2003. - 496 с.
- 182 Друри К. Введение в управлеченческий и производственный учет: Учеб. пособие для студ. вузов / К. Друри., пер. с англ. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: Аудит, 1998. -774 с.
- 183 Пригожин И. Конец определенности. Время, хаос и новые законы природы / И. Пригожин. - Ижевск: НИЦ "Регулярная и хаотическая динамика", 2000. - 208 с.
- 184 Разработка стратегии адаптации организации в конкурентной среде / Е.П. Карлина, Р.И. Акмаева, О.Ю. Мичурина, С.Б. Жабина. - Ростов н/Д: Фолиант, 2005. - 251 с.
- 185 Крипендорф К. 36 стратегий для победы в эпоху конкуренции: Пер. с англ./ К. Крипендорф. - СПб.: Питер, 2005. - 256 с.
- 186 Гибсон Дж. Организации: процессы, структура, поведение / Дж. Гибсон, Дж. Иванцевич, Дж. О'Доннели. - М.: Инфра-М, 1999. - 662с.
- 187 Стратегическое управление организационно-экономической устойчивостью фирмы: Логистикоориентированное проектирование бизнеса /А. Д. Канчавели, А. А. Колобов, И. Н. Омельченко; [Под ред. А. А. Колобош, И. Н. Омельченко. - М.: Изд. МГТУ им. Н. Э. Баумана, 2001. - 600 с.
- 188 Сухарев О. Концепция экономической дисфункции и эволюция фирмы // Вопросы экономики. - 2002. - №10. - С. 70 - 81.

189 Камерон К. Диагностика и измерение организационной культуры
Текст : пер с англ / под ред. И.В. Андреевой / К. Камерон, Р. Куинн. - СПб. :
Питер, 2001. - 320 с.

190 Теория организации, ее предмет, место в системе научных
знаний. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.standard-company.ru>standard-company1.shtml.

191 Месарович М. Теория иерархических многоуровневых систем
/ М. Месарович, Д. Мако, И. Такахара. - М.: Мир, 1973. - 344 с.

192 Новиков Д.А. Механизмы функционирования многоуровневых
организационных систем / Д.А. Новиков. - М.: Фонд «Проблемы
управления», 1999. 150 с.

193 Идеализированное проектирование. Как предотвратить
завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Р. Акофф,
Дж. Магидсон, Г. Эдисон - М.: Издательство: "Баланс Бизнес Букс", - 2007.
- 320 с.

194 Минцберг Г. Структура в кулаке. Создание эффективной
организации./ Г. Минцберг. - Спб: Питер, 2001. - 512 с.

195 Холл Р.Х. Организации: структуры, процессы, результаты
/ Р.Х. Холл. - СПб.:Питер, 2001. - 512 с.

196 Олянич Д.Б. Теория организаций: учебник / Д.Б. Олянич.- Ростов
н/Д: Феникс, 2008.- 408 с.

197 Орчаков О.А. Теория организаций. Учебный курс / О.А. Орчаков
http://www.e-college.ru/xbooks/xbook031/book/index/index.html?part-037*page.htm

198 Румянцева З.П. Общее управление организацией. Теория и
практика. Учебник / З.П. Румянцева.- М.: ИНФРА-М, 2007.- 304 с.

199 Криворучко О.М. , Гладкова А.Е. Оцінка відповідності системи
управління якістю вимогам ТQM Економіка транспортного комплексу:
Збірник наукових праць. – Харків: Видавництво ХНАДУ. – 2009. – Вип. 14. –
С. 120 – 129.

- 200 Криворучко О.М. Оцінювання якості менеджменту підприємства // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2009. - №6. – С. 36-42.
- 201 Криворучко О.Н., Шинкаренко В.Г. Гармонизация системы управления предприятием на основе менеджмента качества // Економіка транспортного комплексу: Збірник наукових праць. – Харків: Видавництво ХНАДУ. – 2010. – Вип. 15. – С. 7 – 21.
- 202 Гненний М.В., Привалова Л.В. Необхідність управління матеріальними ресурсами при виконанні ремонтів у локомотивному господарстві залізниць // Інвестиції: практика та досвід: науково-практичний журнал №13, 2008- м.Київ, стор.34-39.
- 203 Гненний М.В. Необхідність та сутність управління робочим часом// Вісник економіки транспорту і промисловості (збірник науково-практичних статей). Харків, 2009. Вип. № 26. – С.224–226.
- 204 Янченко Н.В. Використання адаптивного моделювання при дослідженні систем управління підприємством / Н.В. Янченко // Вісник економіки транспорту і промисловості, 2003. -№ 3. - С. 33-36.
- 205 Янченко Н.В. Оцінка рівня адаптації підприємств залізничного транспорту/ Н.В. Янченко // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті, - 2011. - Випуск 36 (3). - С. 160-170.
- 206 Янченко Н.В. Моделювання процесів адаптації на підприємствах залізничного транспорту/ Н.В. Янченко // Вісник економіки транспорту і промисловості, 2011. -№35. - С. 201-203.